

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת נעמה לזימי

פ/25/6548

הצעת חוק שקיפות בשימוש באמצעים אוטומטיים בפעילות פוליטית מקוונת (הוראת שעה), התשפ"ו–2026

הגדרות

1. בחוק זה –

"אמצעי אוטומטי" – תוכנה, אלגוריתם, מערכת מבוססת בינה מלאכותית או כל אמצעי טכנולוגי אחר, הפועל באופן אוטומטי או חצי-אוטומטי, לצורך יצירה, הפצה, ניהול או הגברה של מסרים מקוונים;

"בוט" – אמצעי אוטומטי היוצר רושם של חשבון משתמש או תקשורת אנושית;

"גורם פוליטי" – מפלגה כהגדרתה בחוק המפלגות, התשנ"ב–1992¹; סיעה בכנסת או ברשות מקומית; מועמד בבחירות כלליות, מקומיות או מקדימות; נבחר ציבור מכהן, או כל גורם אחר מטעמו, במישרין או בעקיפין;

"גילוי נאות" – הודעה ברורה, גלויה ובולטת לציבור, המציינת כי המסר או האינטראקציה נוצרו או הופצו באמצעות אמצעי אוטומטי;

"פעילות פוליטית מקוונת" – מסר, פרסום, תגובה, שיח או כל אינטראקציה מקוונת אחרת.

2. חובת גילוי שימוש לא יעשה גורם פוליטי פעילות פוליטית מקוונת תוך שימוש באמצעי באמצעים אוטומטיים, אלא אם יצרף לפרסום גילוי נאות; יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת יקבע סימן אחיד שייחשב הודעת גילוי נאות.

3. איסור שימוש בבוט לא יעשה גורם פוליטי פעילות פוליטית מקוונת תוך שימוש בבוט.

¹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 190.

- פרסום לציבור 4. (א) גורם פוליטי יפרסם באתר האינטרנט שלו או באתר אינטרנט שיקבע מבקר המדינה, ולפי הנחיות מבקר המדינה, כל הוצאה שהוצאה לשם שימוש באמצעים אוטומטיים, במישרין או בעקיפין.
- (ב) הפרסום יכלול בין השאר נתונים אלה:
- (1) סכום ההוצאה;
 - (2) סוג האמצעי האוטומטי;
 - (3) זהות הספק ומיקומו הגיאוגרפי.
- עונשין 5. המפר הוראה מהוראות חוק זה או אינו מקיים חיוב שהוטל עליו לפי הוראותיו על ידי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, דינו – מאסר שישה חדשים או הקנס האמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.²
- יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית 6. יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי, לאחר שנתן לנוגע בדבר הזדמנות להביא טענותיו לפניו, ליתן צו המונע ביצוע מעשה עבירה לפי חוק לכנסת זה.
- שמירת דינים 7. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות כל דין אחר.
- תוקף 8. חוק זה יעמוד בתוקפו ארבע שנים מיום פרסומו.

ד ב ר י ה ס ב ר

המרחב המקוון הפך לזירה מרכזית של פעילות פוליטית, תעמולה והשפעה על דעת הקהל. במקביל, גובר השימוש באמצעים אוטומטיים, לרבות בוטים ומערכות מבוססות בינה מלאכותית, המופעלים בידי גורמים פוליטיים לצורך הפצת מסרים, יצירת אינטראקציות מדומות והגברת נראות של תכנים פוליטיים.

שימוש זה, כאשר הוא נעשה ללא גילוי נאות וללא שקיפות תקציבית, עלול להטעות את הציבור, לפגוע בשוויון בין מתמודדים בבחירות, ולערער את אמון הציבור בהליך הדמוקרטי.

מוצע לקבוע הסדר ייעודי, ממוקד ומצומצם, שיחול אך ורק על גורמים פוליטיים, אשר יחייב גילוי נאות לציבור בדבר שימוש באמצעים אוטומטיים בפעילות פוליטית מקוונת, ושקיפות מלאה של ההוצאות הכספיות הכרוכות בשימוש בהם.

כמו כן, ההסדר אוסר לחלוטין לגורם פוליטי לעשות שימוש בבוטים בפעילות פוליטית מקוונת, שכן השימוש בהם עולה כדי הטעיית הציבור.

ההסדר המוצע מבוסס על עקרונות שקיפות הנהוגים בדין המשווה, תוך התאמה למסגרת המשפטית בישראל ולסמכויות הפיקוח הקיימות.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ב בשבט התשפ"ו (09.02.2026)

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.